

Nakup avtobusov z nizkimi emisijami za mestni potniški promet

Mestna občina Maribor

- 6 novih avtobusov mestnega potniškega prometa s standardom EURO VI
- Nakup je omogočil 51 % prihranka CO₂

Predhodno naročilo = osnova za primerjavo

- Emisijski standard
EURO II
- Emisije 6611 t
CO₂e/življensko
dobo

Javno naročilo (GPP 2020)

- Emisijski standard
EURO VI
- Emisije 3266 t
CO₂e/življensko
dobo

Rezultati

- 1044 toe prihranka
energije
- 51 % - 3345 t prihranka
emisij CO₂

Zeleno javno naročilo

- Zeleno javno naročilo za nakup avtobusov je junija 2015 objavila Mestna občina Maribor.
- V zeleno javno naročilo je bilo v treh sklopih vključenih 11 avtobusov za mestni potniški promet:
 - Sklop B1 (9,4 m – 10,4 m) – 5 avtobusov
 - Sklop B2 (10,5 m – 11 m) – 4 avtobusi
 - Sklop C (7,5 m – 9,3 m) – 2 avtobusa
- Na zeleno javno naročilo je MOM prejela 5 ponudb. Ponudbi za sklop B1 nista bili popolni, zato so morali postopek javnega naročila za ta sklop ponoviti. Za sklopa B2 in C so izbrali najugodnejšega ponudnika v skladu z merili in pogodbo podpisali 26. 11. 2015.
- Rok dobave avtobusov je 150 dni od podpisa pogodbe.
- Nakup avtobusov je v skladu s podrobnejšim programom ukrepov, ki je priloga Odloka o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Maribor (Ur. l. RS, št. 108/13).

2

Pristop k zelenemu javnemu naročilu

Tip postopka: odprt postopek

Predmet javnega naročila:

Nakup avtobusov z nizkimi emisijami CO₂ – emisijskega standarda EURO VI.

Pogoji za ugotavljanje sposobnosti:

Priložitev dokazil za priznanje tehnične in kadrovske sposobnosti in seznam najpomembnejših referenc ponudnika oz. izvajalcev v skupnem nastopu v zadnjih treh (3) letih pred oddajo ponudbe.

Tehnične specifikacije:

- Ponujeni modeli morajo izpolnjevati določene tehnične zahteve glede vozila (motor, menjalnik, pnevmatike, zavorni sistem, volumen rezervoarja (za 320 km) itd).
- Izpolnjen mora biti standard za izpušne pline EURO VI (ponudnik mora predložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o homologaciji).
- Ponudnik mora predložiti k ponudbi kompleten SORT 2 test, iz katerega so razvidni vsi podatki (kdo je opravil test, kje, rezultati meritev,...).
- Priloženo mora biti potrdilo o homologaciji vozila za kategorijo M3, razred 1.
- Minimalna zahtevana splošna garancijska doba je tri leta od dneva prve registracije avtobusa in zahtevane so dodatne garancije za določene dele avtobusa.

Merilo za izbor:

**Ocena stroškov v življenjski dobi avtobusa (LCC)	75 točk
Uporaba obnovljivih virov energije	15 točk
*Nižje emisije hrupa	10 točk
SKUPAJ:	100 točk

*Nižje emisije hrupa so eno izmed meril za izbor, ki so zapisane v Uredbi o zelenem javnem naročanju - vozila z emisijami hrupa nižjimi od 70 dB(A) se točkujejo z dodatnimi točkami.

**Tudi ocena stroškov v življenjski dobi vozila je eno izmed meril iz te uredbe. Podatke za izračun LCC smo od ponudnikov zahtevali v posebnem obrazcu razpisne dokumentacije. Podatki, ki so jih vpisali v Obrazec 6/2: poraba energenta, emisije CO₂, NOx, NMHC, PM in morajo biti razvidni tudi iz priložene tehnične dokumentacije.

Določila pogodbe o izvedbi naročila

- Izvajalec se zavezuje, da bo za optimalno (varčno in varno) tehniko vožnje brezplačno usposobil najmanj 11 (enajst) voznikov mestnih avtobusov (število bo ločeno po sklopih glede na število vozil), najkasneje v roku sedem (7) dni po dokončnem prevzemu avtobusov.
- Izvajalec izvede usposabljanje za voznike mestnih avtobusov na sedežu upravljalca mestnega potniškega prometa v obliki predavanja (skupno za vse voznike – dve (2) šolski uri) in praktične vožnje (za vsakega voznika eno (1) šolsko uro).
- Izvajalec mora po dokončnem prevzemu avtobusov, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni, organizirati usposabljanje vodje servisne delavnice, mehanikov in električarjev zaradi potreb izvajanja manjših vzdrževalnih del na avtobusih, ki jih lahko izvajalec mestnega linijskega prometa opravi sam v svoji servisni delavnici (menjave tekočin, odprava manjših tehničnih napak, razno...). Program usposabljanja servisne službe mora biti izveden v obsegu, ki je potreben, da bo lahko nemoteno lahko izvajal manjša vzdrževalna dela na avtobusih.
- Izvajalec zagotavlja izvedbo rednih vzdrževalnih servisov in vseh popravil avtobusov v skladu z navodili in zahtevami proizvajalca, ki jih le ta predpisuje za redno vzdrževanje avtobusov.

3

Razvoj kriterijev

Zeleno javno naročilo je bilo izvedeno v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja področje javnih naročil, javnih financ in področje, ki je bilo predmet javnega naročila. Pri naročilu so se upoštevale določbe Uredbe o zelenem javnem naročanju Uradni list RS, št. 102/2011 in spremembe ter dodatne okoljske zahteve iz priloge 10 Uredbe o zelenem javnem naročanju.

Rezultati

Prihranki energije in emisij CO₂ so izračunani na podlagi GPP 2020 metodologije. V izračunu je bilo zajetih 6 novih avtobusov in sicer 4 avtobusi 10,5 m – 11 m in 2 avtobusa 7,5 m – 9,3 m.

Vozila imajo izpolnjen standard za izpušne pline EURO VI, kot emergent pa uporabljajo dizel.

Kilometrina v življenjski dobi vozila je 800.000 km. Poraba energenta je za vozila sklopa B2 0,319 l/km in sklopa C 0,1037 l/km. Z novimi avtobusi se zamenja stare avtobuse s standardom EURO II. V izračunu je zajeta povprečna poraba na 100 km vseh šestih vozil, ki znaša 24,7 l/100 km.

Podatek o povprečni porabi goriva v l/100 km je naveden v dokumentu »Fuel Consumption Tests According to the 2009 SORT Cycle«, pod SORT 2 testom. Navedena dokumentacija je sestavni del ponudbe.

	Emisije CO ₂ (t CO ₂ e/življensko dobo)	Obseg sproščene energije iz goriva v obdobju uporabe vozila (TOE/življensko dobo)
Nizkoogljično naročilo: emisijski standard EURO VI	3266 t CO ₂ e/življensko dobo	1019 TOE/življensko dobo
Zadnje naročilo: emisijski standard EURO II	6611 t CO ₂ e/življensko dobo	2064 TOE/življensko dobo
Prihranki	3345 t CO ₂ e/življensko dobo	1044 TOE/življensko dobo

Osnova za izračun

- Nizkoogljično naročilo: povprečna poraba 6 vozil je 0,247 l/km
- Prejšnje naročilo: povprečna poraba 6 vozil je 0,5 l/km
- Vozila prevozijo v življenski dobi 800.000 km

Pridobljene izkušnje

Pri izvedbi zelenega javnega naročila smo sledili vsem določilom Uredbe o zelenem javnem naročanju, vendar smo imeli kar nekaj težav zaradi napak v besedilu, ki se pojavljajo v Prilogi 10: Temeljne okoljske zahteve za osebna, lahka tovorna in težka tovorna vozila ter avtobuse. Prav tako Uredba predpisuje emisijski standard EURO V, vendar v Sloveniji ni mogoče kupiti vozila s standardom nižjim od EURO VI. Kot pomanjkljivost se nam zdi tudi to, da v uredbi ni nikjer natančno definirano, kaj so »obnovljivi viri energije«, ki se uporabljajo kot energenti pri avtobusih.

Kontakt

mag. Suzana Prajnc
Mestna občina Maribor
Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave
Slovenska 40, 2000 Maribor
Tel.: 02 22 01 447
Gsm: 041 369 683
e-pošta: suzana.prajnc@maribor.si

Javno naročilo je dostopno na spletni strani MOM, na naslovu:
<http://www.maribor.si/povezava.aspx?pid=11543>.

O projektu GPP 2020

Cilj GPP 2020 je naročila z nizkimi emisijami ogljika vzpostaviti kot prevladujočo usmeritev v Evropi v podporo ciljev EU, da bi dosegli 20% zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, 20% povečanje deleža obnovljivih virov energije in 20% povečanje energijske učinkovitosti do leta 2020.

V ta namen bo projekt GPP 2020 izvedel več kot 100 zelenih javnih naročil z nizkimi emisijami ogljika, s katerimi se bodo neposredno dosegli znatni prihranki CO₂. Poleg tega v okviru projekta GPP 2020 tečejo programi za krepitev zmogljivosti, ki vključujejo usposabljanja in izmenjavo. – www.gpp2020.eu

5

O projektu PRIMES

V šestih EU državah: Danski, Švedski, Latviji, Hrvaški, Franciji in Italiji, projekt PRIMES poskuša pomagati občinam pri premagovanju ovir na področju zelenih javnih naročil, saj mnogim primanjkuje usposobljenosti in znanja.

PRIMES si prizadeva razvijati osnovne spretnosti in ponuja konkretne praktične podpore za javne naročnike, da bi premagali težave in izvajali zelena javna naročila. To bo posledično povzročilo varčevanje z energijo in zmanjšanja emisij CO₂. – www.primes-eu.net

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

The sole responsibility for the content of this publication lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACI nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

MINISTRY OF FINANCE

Ministry of Economic Affairs

Ministry of Infrastructure and the Environment

